

itsekseseen muuttuva

itseksseen muuttuva

Kristian Blomberg

Osuuskunta Poesia • Helsinki

© Kristian Blomberg 2011

Kansien suunnittelu ja toteutus Heidelbergin kohopainokoneella:

Olli-Pekka Tennilä, Raisa Marjamäki ja Kristian Blomberg

Kannen kuva: Louis Daguerre (*Boulevard du Temple*, 1838)

Taitto: Kristian Blomberg ja Marko Niemi

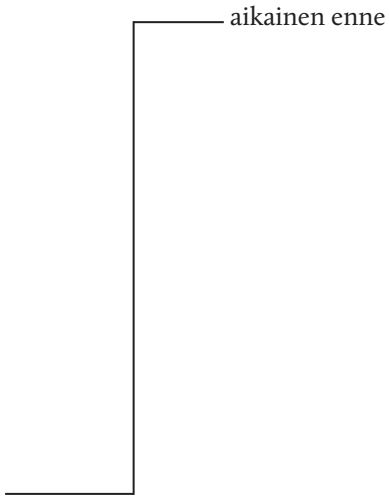
s. 51, 52–57 runot Guillevic (teoksista *Carnac*, 1961; *Éuclidiennes*, 1967)

s. 66 sitaatti Jacques Jouet (teoksesta *L'histoire poèmes*, 2011)

ISBN 978-952-5954-04-3

ISBN 978-952-5954-13-5 (PDF)

Painopaikka: Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi 2011

Aika ennen tallentamiseen soveltuvaa teknologiaa:

sumuun vajoava metsä; sumusta tihentyvä jokivarsi; emergenssi;

hyönteiset huojuvat auringonlaskun kultaisissa hiuksissa; sirisevät;
siitepöly kelluu oikealta vasemmalle samassa toonissa

kultainen

keltainen

kaltainen

hyönteisiä

Rakennuksia jäi keskeneräisiksi, mutta niissä saattoi asua – ”Nyk

Ennen tallentamiseen soveltuvaa teknologiaa äänen kuuleminen merkitsi välitöntä läsnäoloa, poikkeustapauksissa harhaa tai uskonnollista kokemusta.¹

---

¹vrt. ”Mistä ääni meissä tulee?”

Tietokone kykenee luomaan ääniä tyhjästä.

Oskillaattori lähettää elektronisen pulssin, sini- tai kanttiaallon, josta voidaan muokata mitä hyvänsä jäätyvien lehtipuiden konsertosta yhdellä keuhkolla hengittävän nuorukaisen puheeseen

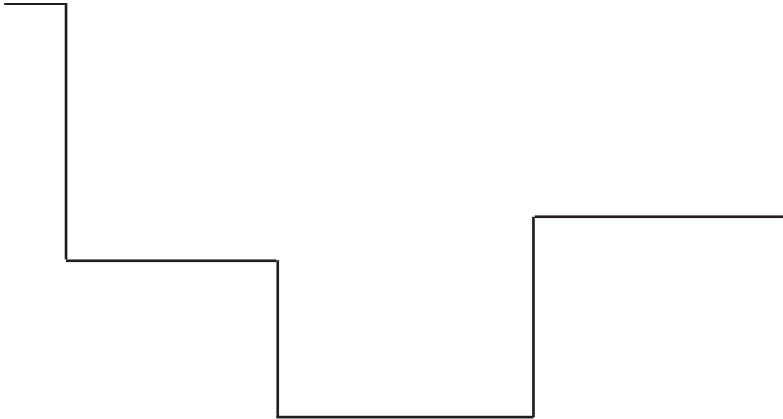
pudotusikkuna
satunnaisluku
ekolalia

Yhä useammin erehtyy ihminen luulemaan toisen ihmisen ääntä mekaaniseksi.²

Ihminen erehtyy yhä useammin

---

² Äänen varastoinnin ja toistamisen tarina on myös merkityksen muodostumisen allegoria: nuoruudessa kuullut viisaat sanat tallentuvat muistiin ja tulevat ymmärretyksi vasta vanhuudenpäivinä, kypsymisen myötä.

nyt keskuspuiston kuuset huojuvat, huojuvat
kuin katselijat kuurolle tanssijalle rytmiä

toistuu pitkää tummanvihreää liikehdintää

keho mielii

mieli kehoittuu

hän poistuu

valaistu suihkulähde vaalealla hiekalla vie tilaa ja pakottaa katsomaan

Hiljalleen vajoaa aurinko neljä astetta taivaanrannan alapuolelle,
vallitsee niin kutsuttu porvarillinen hämärä.

*pilvet värjäntyvät viiveellä
kuin se mitä tarvitsemme
voisi palata enää kaikuina jostakin
kaikuina jostakin mitä emme –*

Nyt pilvet ilmestyvät viipeen jälkeen hopeagelatiiniin

nyt punainen huone, sen seinä, ilme

Ihmistä ei kehtaa katsoa yhtä tarkasti kuin hänestä otettua valokuvaa.

hänen sateinen ulkonäkönsä

jossa ylähuuli ja alahuuli ovat samaa suuta.
Iho kulkee niiden ylitse suun sisäosiin, sisäosista kasvoille. Tästä käytetään nimitystä invaginaatio.

hänen viipyvän ilmeensä pitkä kotimatka

hiukset kuin särkynyt ikkuna

Jos kuvaa valottaisi tarpeeksi kauan, haihtuisivat ihmiset pois kaduilta.

etäisyyksien vääristämiä ääniä

Historiallisia kerroksia ei voi synnyttää tyhjästä.

tarvitaan toistoa

toistoa tarvitaan luomaan rytmiä ►► tuomaan tärkeitä asioita kohotuneesti esille, keventämään sellaisen painoa, joka ei sitä ansaitse

laillinen elinkeino   *yksittäistapaus*   *sädesieni*

Nurmikentällä kahden jalankulkijan ajatukset liukuvat toistensa läpi.

leikattu luomi muistuu äkisti mieleen

huominen

hänen hymynsä huolellisesti leikatut kynnet

►► rytmin syntyyn riittää jokin piirre, joka kertautuu tunnistettavassa muodossa.

Luodossa on valkoisten lintujen valkoinen pesä.

On kesä,

auringon lämmittämä ilma ympäröi ihmistä ja luo ihmisyyden, hengityksen, levittää äänialtoja kosteista keuhkoista toisiin tajuntoihin, sallii värien ilmetä, muotoaa tunnelmaa säätilan vaihdosten ja ilmakehän paineen mukaan.

impresioita

impression

syveneminen

Kyse on luonnosta, mutta jostain syystä tuuli muodostaa hallittuja geometrisia kuvioita kaislamereen.

Sinertävä holvikaari murenee illan syvetessä universumin tieltä.

1900-luvulla proosakerronta ja valokuva loivat realistisuuden standardin, jota vahvasti sisäsyntyinen halumme tulkita toisten mieltä käyttäytymisen tai olettamiemme avaintapahtumien perusteella.

joskus

jos peittää toisen silmänsä, vaihtaa edessä seisova ihminen paikkaa.

Kenestä tahansa voi ottaa valokuvan, josta häntä ei tunnista.

Häneen iskeytyy toistuvia ajan hidastumisen pyörteitä.

pyörtyminen.

Nyt pilvet valuvat taivaalle kuin veri portaissa kaatuneen kallosta.

Mitä on tapahtunut syvälle tunnelmalle, itseksien huojuville verhoille?

Tapahtuu, että mahdoton vakiintuu yhdeksi olemisen kategorioista,
onhan ilmennyt yhä enemmän sellaista mitä ei pitäisi olla.

on nagasakilaiseen katuun lasittunut ihmisen varjo

on Lennart Nilssonin ottama valokuva hedelmöittymisen hetkestä

on ihmisaskelen varjo kuun pinnalla

mutta kuun tummat läiskät johtuvat hyönteisten joukkovaelluksesta

rewind

Nyt taloa kiertävään tuuleen kätkeytyy pelottavaa ääntä

tuuli kiertää taloa kuuttomana yönä

kuuttomana yönä rintakehään on ilmestynyt outoja kuvioita   kär

Kevään tullen ulkorakennuksiin säilötyt kuolleet sulivat päästäen ilkeää
huokailua pimeään haihtuvan pihapiirin reunalta.

Hän on nuori ja tunnistaa vain hyönteiset joita pelkää.

(sumua)

(sumuntakainen kuikka)

Tyynen pintaan nousee pahaenteisiä kuplia.

kuten varhaisissa kauhukertomuksissa toistuu asetelma, jossa yksilöllisen minuuden perusta alkaa horjua:

kaksoisolento tunkeutuu huminaksi haaltuneeseen elämään

valokuvaan ilmestyy outoja hahmoja

Peilikuva eksyy toisiaan heijastavien peilien labyrinttiin.

Jos kuvastin ei palauta katsetta, omatunto ja sielu unohtuvat –

unohtuu oman katseen langettama tuomio.

(pieniä tekoja)

Olemme edelleen ihmisiä.

Olemme edelleen 2000-luvulla,

alitajuntaan vajoaa tukahdutettujen halujen sijaan tietoa.

joskus alitajuntaan vajoaa

Joskus ihmisen tai maiseman muistelemisen antaa voimakkaamman kokemuksen kuin saman näkeminen, aivan kuin suora läsnäolo ohjaisi kuvittelemaan näkökentän kehystettynä tai kuvailun kohteena.

mitä näen juuri nyt?

Laboratoriossa luoti lävistää tutkimuslaitteeseen kiinnitetyn omenan

Pulun siipien ääntä ei tunnista nauhalta pulun siipien ääneksi.

korkeilla paikoilla muodostuu pakottavaa halua hypätä

hyppäys.

entä jos Fransisco de Goyan (1746–1828) grafiikanlehti ”Järjen uni synnyttää hirviöitä” olisi nimeltään ”Metsästäjän omatunto”?

Huuhtooko katseen vaskooli – koskaan – kuvaa muutoin kuin hypnoottisen nimensä ohjaamana?

eläimet ja olennot eivät ole pelottavia. Ne katselevat ihmistä epäluuloisina, kauhistuneina.

kuten on vaikeasti hyväksyttävä tosiasia, että salapoliisikertomuksen lajityyppi versoaa ihmisoikeuksien julistuksesta (1789).³

Sateen verkkoaita eristää taustavalossa säteileviä olioita

konjunktioita.

Monipuolisin äänentoiston teknologia ei suinkaan ole fonografi tai iPhonen sanelukone, vaan n. 2500 vuotta sitten syntynyt foneettinen kirjoitus. Tallentamisen lisäksi se myös muokkaa, osoittaa mahdollisuuksia joita lineaarisessa puheessa ei voi toteuttaa.

Nopeitten yöpilvien äänettämyys.

Äärettömyys, jolta pilvet suojelevat.

---

³ Kun kiduttamalla saatu tunnustus ei ole enää juridisesti sitova, pitää syyllisyys osoittaa päättelykykyyn vetoavan näytön voimin.

Auringolla on kaukainen seuralainen, joka on toistaiseksi havaittu vain laskelmien avulla. Pahaenteisesti nimetty Nemesis aiheuttaa (painovoimallaan) häiriöitä Oortin pilven komeettojen liikkeisiin ja syöksee 30 miljoonan vuoden välein tappavan suihkun kohti Maata.

Niskaan siirtyvä nostokurjen varjo herättää ilkeitä aistimuksia.

tai sitten valokuva paljastaa meistä virheitä, joita yritämme kätkeä; tai sitten muut näkevät ne joka tapauksessa ja yritämmekin kätkeä ne itseltämme.

”Suuri reikä työntyy toiseen suureen reikään.”

Tiedemiehet porasivat Länsi-Siperiassa (1984) neljäntoista kilometrin syvyyteen. Löytyi valtava tasku, johon laskettiin tallentava mikrofoni. Tarkoituksena oli analysoida mannerlaattojen liikkeitä, mutta tohtori Dmitry Azzakov kertoo maan alta kuuluneen miljoonia tuskanhuutoja. Neuvostoviranomaiset eivät koskaan kommentoineet asiaa.

kuuset huojuvat edelleen kuin kuurot tanssijat yhteistä rytmiä hakiessa

pilvet valssaavat taivaasta teräksenharmaan

aineettomuus

lintuparvien sisään muodostuvissa aukoissa

lumen päälle leijailee vielä lehtiä

Mutta lumi ei ole ensimmäinen
eivätkä lehdet viimeisiä

hammasrattaat

hiekkaa

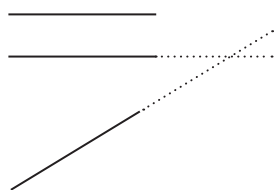
pintaa

hiekkaa

tasogeometriaa

hiekkaa

jonka aksioomien mukaan
samansuuntaiset suorat eivät voi
vain erisuuntaiset suorat voivat

kohdata : kohtausta : kohdatessa hän rakastaa keskustelun sadekuuroja

Aiemmin ystävät olivat nuorempia.

timanttien hionnassa syntyvä pöly on mustaa

keuhkot eivät ole koskaan aivan täydet eivätkä aivan tyhjä

Ääniteknologiaa koskevissa tutkimuksissa on tullut esiin anonyymi 1600-luvulta peräisin oleva kirjoitus, joka kuvaa aboriginaalien käytännön ääntä imeviä pesusieniä. Kun niitä puristettiin, ne vuodattivat puhutut sanat taas ilmoille.

Suu voi aueta lumoutuneena, aueta lisää, mutta päätyä haukotukseen.

Kyllästymisen tunne on tärkeä, ilman sitä kaikki päättyisi liian nopeasti.

(haukottelua)

Pitkäaikainen valvominen ulkomailla voi synnyttää aistiharhan, jossa äänteellinen kaltaisuus saa vieraskielisen puheen hulmuamaan tuttuuden ja irrationaalisuuden rajoilla.

Mark E. Smith⁴ on kehittänyt laulutyylin, jossa sanoista tulee *rorschach*-kuvioita: korva tulkitsee niitä eri kuuntelukerroilla eri tavoin.

muoto   aines   eyeness   Aeneis   eines

Kuvanveistäjä Artiste Maillol (1861–1944) virtsasi toistuvasti pronssi-veistostensa päälle saadakseen niihin patinaa.

runoilija Charles Cros (1842–1888) keksi myös varhaisen levysoittimen sekä värivalokuvaukseen soveltuvan menetelmän, mutta hänen varallisuutensa ei riittänyt patenttimaksuihin.

Pieniä tosiasioita,

tosiasioiden pienentyminen.

---

⁴ *The Fall*

Kerrotaan myös, että keinotekoisien hymyn ylläpitäminen muuttaa hiljalleen kasvojen lihaksistoa ja siten ulkonäköä.

että ampiainen ei osaa liittää, sen on jatkuvasti liikutettava siipiään

että puiston kiertäminen tekee puistosta aution ja pelottavan

random encounter

d20

Sir Walter Raleigh (1552–1618) lukeutuu Ison-Britannian ensimmäisiin tupakoitsijoihin. Miespalvelija heitti ämpärillisen vettä tämän savuaville kasvoille luultuaan, että Raleighin pää oli tulella.

tieto muuttuu informaatioksi

katkaravun sydän sijaitsee sen päässä

(mistä johtuu, että jos on vähänkään suuremmassa seurueessa eikä osallistu keskusteluun, oma keho alkaa tuntua painavammalta?)

(miten ajatukset jotka ovat ääntä eroavat ajatuksista jotka ovat kuvia?)

(miksi voimakkaimmat kokemukset, esimerkiksi uskonnolliset, jotka täyttävät maailman ja antavat syyn elää, eristävät muista ihmisistä?)

Nyt tuuli suhisee syyssäässä, säyseässä

yössä autolautta vajoaa tummuviin pintoihin

aamun kuparikäsivarret nostavat auringon kuin kyyhkyn

Huom. Aivojen pehmeisiin osiin voi ilmestyä ajatusten sijaan rusto-
eväkala, joka ohjaa kävelemään päin tylppiä seinää
synapseja häiritsevien ukkosmyrskyjen vallitessa.

Toisinaan hyvä ihminen muuttuu pahaksi voidakseen kokea uuden
maailmankatsomuksen.

(varjoaineen leviämistä)

Varjoaineen leviämistä suonissa ei huomaa ilman teknologiaa.

Osan Charlie Parkerin (1920–1955) soittamista nuoteista voi kuulla
vain hidastamalla nauhan pyörimisnopeutta.

► Ihmeellisyys ei ole kaikkina aikoina samanlaista.

Linearisessa ajassa jokin toteutuu sillä ehdolla, että jokin toinen ei
toteudu

Jorge Luis Borges (1899–1986) sokeutuu, mutta eräässä suora-
kaiteessa hän tuntee tarkkailevan kahvilan lasiseinää, johon heijastuu
kuva-alan ulkopuolelta puita ja aavistus taivaansinistä.

tuntematon katalyytti, joka liittyy sinertävään valoon, muuttaa ajatuksia

Vahvistuu illuusio, jonka mukaan shakkitietokone ajattelee.

Guy de Maupassant (1850–1893), syfiliksen mielipuoleksi runtelema, halusi todistaa kuolemattomuutensa ampumalla itseään päähän.

punai

Sininen väri ikkunan- ja ovenkarmeissa ehkäisee hyönteisten tunkeutumista rakennuksiin.

Liian korkealle kohoamisen, veteen vajoamisen pelkoa.

(veden alla ei tiedä, mistä suunnasta ääni tulee)

Toisinaan ilma purkautuu hukkuvan keuhkoista kuin hopeinen kukka.

Lentopommi rannan karkeassa hiekassa muistuttaa hajoamistilassa olevaa hyljettä.

Toisinaan askeleet kaikuvat seinistä kuin joku tai jokin ajaisi takaa.

niin kuin väitetään, että ääni on aina kokonaisuudessaan esillä, ettei se kykene kätkemään mitään itsestään

jotkut ihmiset hämmentävät meitä ilman ymmärrettävää syytä.

Mutta on yhä harvinaisempaa muistaa kliseen etymologiaa. Se palautuu grafiikan painolaattaa ja valokuvauslevyä tarkoittavaan sanaan (ransk. *cliché*). Molemmista vedostetaan keskenään identtisiä kuvia, mutta vasta vedostus – toisto – tuo asian (kliseen sisällön) esiin.

▶ Että jotakin toistetaan, ei tee siitä totta.

▶ Että jotakin toistetaan, ei vähennä sen totuutta.

Rakkaus täydentää maailmaa toisen ihmisen havainnoilla ja kiinnostuksen kohteilla.

Keinovalo sulkee hänen hehkuvan ihonsa sälekaihtimet.

sumua

surupukuisia lapsia

Psykologian ja psykologisoinnin vuosisadalla André Gide saa Nobelin kirjallisuuspalkinnon vuonna 1947 paljastettuaan ihmisestä täysin motivoimattomia tekoja (*l'acte gratuit*).

epävarmuutta

epäilyttävää varmuutta

Hyönteisten kartio pimeässä roikkuvan oksan alla.

sokeitten silmät ovat hämmentävän usein äskettäin kirkastuneen taivaan väriset

Mutta on jokin määrittelemätön, joka saa keskustelun kuluessa väistämään toista ihmistä, katselemaan hänen huuliaan, miten ne liikkuvat, kuin ne vain liikkuisivat mutta eivät kunnolla puhuisi.

Kaikesta huolimatta se yllättää hitaasti, varmuus, ettei ensimmäisen valokuvaan taltioidun henkilöllisyyttä tiedetä (1838).

Kalpeita matkustajia haukottelee hämärästi valaistussa metrossa. Näyttää siltä että he huutavat.

Trumpetin kiiltelevä cool-jazz-kello suoraan edestä, kuin soittajan pää olisi luhistunut jäätyneen musiikin madonreikään.

ihokarvojen korostuminen // puuttuminen / turpeus

miehet pitävät anaaliseksiin katsomisesta, koska voivat kuvitella miltä se tuntuu

► Marseillen merimieskapakka oopium-salonkien ja valkeitten hansikkaitten vuosina: varhaisen pornografian huimaama Paul Éluard pyyhkii postikortin reunoille *optista alitajuntaa*⁵ ennakoivaa jälkihikeä.

---

⁵ Näkökentässä sijaitsevien kappaleiden sellaiset piirteet, rinnastumiset tai kaltaisuudet, joita ei voi huomata ilman tallenneteknologian apua: ajan pysähtyminen, epäluonteavat nopeudet, perspektiivivääristymät: puistojonglööri tasapainottelee täysikuu otsallaan.

Täällä näytetään upeasti valaistuja avaimenreikiä, joista voi katsella salaa lihanväristen kattokruunujen huojumista,

filmiä, jossa kokki ja kaksi mekaanisen pianon säestämää tarjoilijaa touhuavat pulleat reidet pulleasti paljaana.

On kouristavaa todistaa saippuakuplien purkautumista valtavana, hidastettuna, tajuntaa valtaavana - - kuinka

valkoiset hiukset kasvavat lopulta suusta, kasvoilta, rinnoilta ja pakaroilta takaisin helistimeen. Sitten kaikki alkaa alusta.

- Onko tuo varmasti Éluardia?

- Ainakin se voisi olla.

Välillä omia ajatuksia laitetaan toisten nimiin, jotta niistä tulisi vakuuttavampia. Tämä palautuu samaan mekanismiin

tämä peilautuu mekanismiin, jonka mukaan suurin osa yleistiedosta ja anekdooteista otetaan totena.

on etanalajike, joka ampuu hormonipiikkejä päästäkseen parittelemaan

mutta päivät ovat niin lyhyitä ja me niin pitkiä,

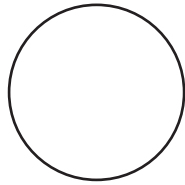
lyömme päitämme niiden ovenkarmeihin yhä uudestaan

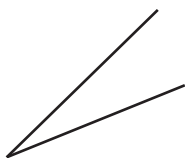

Tauko.

Hiljaisuus.

Hiljaisuus täyttyy äänistä ja ajatuksista.

makuuhuone, kuuma, kuution muotoinen tila, kaiuttimet

Hypnagogisessa tilassa ilmestyy hyönteisten rapinaa. Se kuuluu kauempaa kuin missä tietää seinien olevan, mutta silti niiden sisäpuolelta.

tuntemattomia sanoja huojuu huulilla kuin mustelmia.

säännölliset radiolähteykset alkavat 1907

Kun tuntemattomia sanoja nousee huulille, huoneen lämpötila tuntuu muuttuvan

Kielellä on alitajunta, eräänlainen orastava subjektiivisuus, joka tunkeutuu

aivojen pehmeisiin osiin ilmestyy rustoeväkala.

tai joskus keskustelu ohjautuu hallitsemattomien assosiaatioiden ja oudon tunnelman pulsseissa alueille, joiden jälkeen mikään ei voi palauttaa kahden ihmisen suhdetta ennalleen.

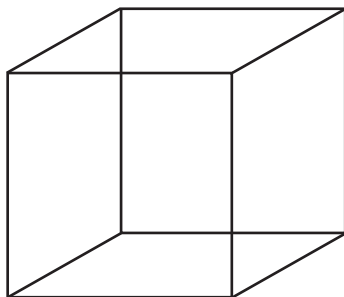
valkoinen lintu nousee lentoon pimeään oviaukon edessä

Osumia henkilökohtaisen alueelle.

Sininen orvokki tuoksuu avatulta ranteelta.

1900-luvun kuluessa järki menettää suvereenisuutensa sen päättämisessä, mitä on ja mitä ei ole, mikä on ja mikä ei ole totta tai mahdollista.

esimerkiksi tilan orientaatio saattaa äkisti muuttua, vaikka mikään ei muutu, aivan kuten piirtäminen voi luoda pintaan syvyysulottuvuuden

mutta hän unohtaa,⁶ että samat sormet, joilla keskustelun lomassa ilmaistaan sitaattimerkki, tarkoittavat kristillisessä ikonografiassa Jumalan toimintaa.

”auriong on osuessa niihin niistä syntyvä varjo ei ole niiden itsensä näköinen, vaan ihmisen muotoinen”

Leikkiessä samat sormet muodostavat ujeltavan sädepistoolin.

termodynaamista toimintaa

Kaukosäätimessä ■■ on pysäytyskuva.

tai ehkä piirtämisessä hämmentääkin sen rehellisyys, sillä se ei taitona sisällä mahdollisuutta huijaamiseen: siinä joko on tai ei ole hyvä.

niin kuin uskottiin, että silmälasit antavat käyttäjälleen lukutaidon, toisinaan myös kyvyn nähdä tulevaisuuteen.

---

⁶ Aiemmin fragmentti todisti joskus vallinneesta kokonaisuudesta. Nykyisin se ehdottaa kokonaisuutta, jota ei välttämättä ole koskaan ollut mutta jonka aavisteltu poissaolo voi herättää jopa sielullista kipua.

Piirtäminen, ymmärtämisen n:s fasetti, voi ohittaa jopa tottumuksen.

suuretkin silmät ovat oikeasti hämmentävän pienet
kuusen oksat kasvavat pääosin ylöspäin

mutta Eadweard J. Muybridgen kronogrammit osoittivat 1870-luvulla
kuinka erheellistä kuvataide on etenkin liikkeen suhteen

hevosen laukka-askeleen jakaminen neljäänkymmeneen osaan

mekaaninen piano

reikäkortti

hämärässä huoneessa liikkuu yksinäinen hiiri

kissa putoaa jaloilleen

Muybridge ampuu vaimonsa rakastajan 17.10.1874.

Mutta todellisuudessa aika ei pysähdy

liike hävittää ääriä

ksen fragmenteissa toisilleen vastakkaiset väittämät viittaavat eri tilan-
teisiin eivätkä siis ole vastakkaisia.

niin kuin kärpäset aukovat painovoiman vetoketjuja.

Piirtäminen perustuu valon luomiin yhteyksiin. Rajat asioiden välillä sulautuvat viivoiksi, ja näkyvää voi tyylitellä lähes vaistonvaraisesti. Kielessä sama tyyllittely vaatisi murtautumista tietoisuutta muotoavan monologin sekä syntaksiin palautuvien automaatioiden ulkopuolelle, kirjainten viritystaajuuksien hienovaraista ja ohjelmallista säätämistä.

Kaukosäätimessä ■■ on tauko.

kuulokynnys palaa taustakohinan tasolle.

palaa *damnatio memoriae*

palaa ikuinen

vedenpinta nousee

On saari, joka näyttää mereen vajoavan hevosen päältä.

Esisokraattista vettä keuhkoihinsa vetäissyt Eugène Guillevic (1907–1997) kieltäytyi romantisoimasta luontoa, siirsi tajuntansa Atlantin rannikon ankaraan keskipäivään ja alkoi kolmiomitata⁷ elämän ja näky-mättömän säikeitä ilman vakiintuvaa käsitteistöä.

*Älä luota levään: meri
etsii siinä pakoa itsestään,
kiinteyttä ja muotoa.*

*Siinä voi tulla ilmi
vain mereen kuulumaton.*

Ensimmäisen maailmansodan aikaiselle laverille on ikuistettu haavoit-tunut sotilas, jolta puuttuu leuka ja vasen tähtinjärjestelmä.

Kaksi asiaa, joilla ei ole syy-seuraussuhdetta, tapahtuu peräjälkeen.

Häntä kiinnostivat vaihtoehdot, joita geometria tarjoaa ajattelulle ▶▶

---

⁷ On tietenkin totta, että mitä tahansa kahta asiaa tarkasteltaessa löytyy väistämättä jotain yhteistä. Lisäksi yhteydet ovat yleensä liiankin ilmeisiä sisältääkseen nk. lyyristä energiaa. Mutta Guillevicin mukaan juuri siinä sijaitsee vertaamisen eettinen perusta: se ei vääristä osapuolten identiteettejä; sen on oltava tarkkaa; se on hidasta.

suora

Et näe itsessäsi mitään
ongelmaa.

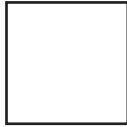
Luulet liikkuvasi
kaikkialle missä olet.

Mutta sinulta uhkaa unohtua
että kohdat joihin ulotut
ovat samoja joihin olet jo kulkenut.

Tietämättä
että jaat kahtia kaiken
minkä ylität

etenet mitään oppimatta,
mitään antamatta.

neliö

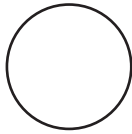
Jokainen puolesi ihailee itseään
toisten avulla,

mutta mikä antaa eniten:
se jota koskettaa,
se joka on vastassa?

Kulmat unohtuvat.
Niistä käsin ulkopuoli kyseenalaistaa,

tarkentaa pisteeseen
jossa epäily minuudesta herää.

ympyrä

Syvyys on asettunut
pintaasi,

ainoaan
ominaisuuteesi,

vailla mahdollisuutta paeta,
laajeta
tilaan.

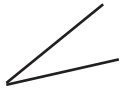
Pysähtynyt
edestakainen liike

muodostaa sinut,
syvyydessään täyden.

Syvyys on jokaisessa kohdassa,
jokaisessa pisteessä
joka piirtää ympyrää.

Kaipuu mihin tahansa muuhun
on sinussa kumoutunut.

terävä kulma

Ympyrän asemesta
voi muuttua kulmaksi.

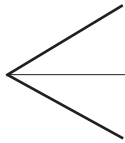
Hiljaiselon sijaan
tunkeutua ympäristöön,

tunkeutumisen jälkeen toivoa
sulkeutuvansa

kyljestään,
vieraille avoimesta.

halkaisija

Minulla ei ole lupaa
suosia
kumpaakaan.

Olen täsmälleen keskellä
kaiken päättymiseen saakka.

En saa ikinä tietää
olenko tehnyt oikein.

lux vähenee

vallitsee porvarillista hämärää seuraava nauttinen hämärä

nauttista hämärää seuraava astronominen hämärä

sisältä katsoen ikkunoista tulee peilejä tai mustia neliöitä

ulkopuolella huoneista tulee kuvia ikkunoihin

sade ei putoa pilvistä

vaan valokenttien rajoilta

sateen äänet erilaisilla pinnoilla

erilaiset sateet

erilaisia pintoja

rasteroituminen

Tietokoneohjelma kääntää ikkunalautoihin ropisevat lyhyet pitkät lyhyet morsekoodin mukaan.

että kieli saattaakin olla aisti, jonka avulla hahmottaa toisin kuin

Sateenkaari ei yski perhosia.

Valokuvassa jokin outo ja jatkuvaa levottomuutta herättävä piiloutuu näkyvään itseensä.

Esimerkiksi:

- a) ihmisen kasvonpuoliskot eivät ole symmetriset keskiviivan mukaan.
- b) leikkaamalla ja peilaamalla keskiviivan mukaan ihmisestä tulee kaksi toisiaan muistuttavaa hahmoa.

Lumentulo eksyttää kepin ja kuulotaajuksien avulla luotaavan sokean.

Ensimmäinen taltioitu ihmisääni (1860) on sukupuoletonta sirinää.

Se muistuttaa nälän voimistumista tai huomaamatta puutuvaan hauista

Agnotologia, vuonna 2008 perustettu tieteenala, tutkii tarkoituksellisesti luotua välinpitämättömyyttä, joka syntyy kun tosiasioita (ilmaston lämpeneminen) salataan ja peitetään kertomalla tosiasioita (kylmin talvi miesmuistiin).

Naisten unissa vaaraan joutuvat ne joista he välittävät, miesten unissa miehet itse.

sana 'kosmetiikka' palautuu sanaan kosmos.

tunnettu maailma, mutta myös koriste

Viimeistelty pinta ehkäisee sattuman vaikutelmaa.

1900-luvun nopeutuessa silmien rajaaminen ja huulipuna syrjäyttivät hitaassa ajassa lunastuvan yleisen olemuksen, liikkeiden eleganssin.

pään asento hioutuu 3:4 profiliin
luusto korostuu

kallo –

jokaisen yksilön keskus
kuoleman ja samalla kenen tahansa symboli

Kallostakaan voidaan kuitenkin rekonstruoida tieteen avulla
kunkin yksilön todennäköinen ulkonäkö

välttämättömyys > todennäköisyys > sattuma > mahdottomuus

Teoria: 1800-luvun lopulla naisista tulee aiempaa itsenäisempiä.
Syyksi esitetään polkupyörää, jota ohjataan omien valintojen myötä, kehittyvien taitojen antamalla määrätietoisuudella.

Polkupyörän voimansiirtojärjestelmä kehittää myös lihassäikeitä:
vain pientä suudelmaa kättäviä viiksiniekkoja on helpompi vastustaa fossiilisten polttoaineitten luomilla syrjäseuduilla.

Huonetta kiertää siroin kaisloin ja sudenkorennoin kuvioitu seinäkan-

gas, jonka läpi huojuu kellopelin melodiaa kuin viimeinen silmäys.

Kirkkaanvihreillä lakanoilla makaa pehmeäpiirteinen ja alaston mies.

Verhojen suodattama valo korostaa hänen ihonsa kosketettavuutta.

ehkä hän on nainen. *Kadonnutta aikaa etsimässä*

romaanin kertojaan
voi rakastua sukupuolesta ja sukupuolisesta suuntauksesta riippumatta

ehkä hän on mies. Riippumatta sukupuolisesta suuntauksesta

kielen kauneimpiin ominaisuuksiin lukeutuu kyky luoda liukumia
varmoina pidettyihin identiteetteihin

Hän muistaa yhä useammin Robert Müsilin kuvauksen puutarhassa rohkeuttaan keräävästä itsensäpaljastajasta: olennassa tykyttää uumea vietti sotkea kasvuikäisen tytön halun ja pelon mekanismeja, siirtää kuvansa niiden luhistuvaan rakenteeseen.

Itsensäpaljastajaa katsellaan ja analysoidaan salaa wieniläisen kartanon ikkunasta, leikataan hänen liikuntakykynsä menettänyttä sielua kuin matalikkoon ruhjoutunutta maitovalasta, nostetaan rasvoittuneen pinnan alta havaintojen painavaa mutta mihinkään kelpaamatonta lihaa.

Yhä useammin tuntuu, että vain kauneus voi pelastaa maailman.

Naimisissa olevan kotiutettavan sotavangin ja hänen naimisissa olevan rakastajattarensa viimeinen syleily juna-asemalla.

Willy Ronis (1910–2009) piti negatiivin itsellään 33 vuotta suojellakseen asianomaisia.

Kyse on mestariteoksesta.

(mistä on kyse, kun tradition merkitystä omiin tarkoituksiinsa korostava aikalainen ei koskaan oleta, että myös muut saattavat tuntea sitä?)

Australiassa elää lentokyvytön lintu, pikkulyyrypyrstö (*menura alberti*), joka kykenee matkimaan metsätyökoneiden ja moottorisahan ääntä. Se esittää soidinmenoissaan oman elinympäristönsä tuhoutumista.

Vanha mies laskee kaksi nahkaista matkalaukkua, kuin ei enää tietäisi mihin mennä.

Entä jos hän mieltäisi itsensä avatariksi pelimaailmassa joka on avoin, jossa pitää itse keksiä tekemistä, tutkia paikkoja, löytää seikkailuja?

Nyt tarve virtsata muuttaa katseen hajamieliseksi. Hän ei kuuntele, muttei myöskään kehtaa poistua. Lauseet lyhenevät

keskustelun loputtua jää tyyli vaikutelma.

”Konservaatio on konversaation jatkamista permutaation⁸ keinoin”

---

⁸ Työhuoneensa, säännöllisen suuntaissärmiön kammitsoima Stéphane Mallarmé (1842–1898) päätyi apeaan vakaumukseen, jonka mukaan on vain materiaa. Kieli, materiaalisuuden yksi ilmentymä, on pelkkää pinnan jatkuvaa muuntelua. Tästä huolimatta se synnyttää sellaisia elämälle painoa antavia vaikutuksia kuin sielu ja romanttinen rakkaus. Siksi kieltä pitää tutkia.

Kerran kypsennettyjä ruoka-aineita ei saa ennalleen.

Mallarmén kolmiulotteinen avaruus oli säännönmukaisesti täynnä piipunsavua, mikä suuntasi tietoisuutta seinien materiaalisuudesta epätäsmällisyyteen. Savua. Samoin kaikkea kirjoitusta suojaa kaksinkertainen ”kuin”. Tekijä sen enempiä kuin lukijakaan ei voi hallita heidän välissään olevan tekstin tuottamia vaikutuksia, mutta tietyt tunnelmat voivat hillitä muuntelua tehokkaammin kuin esimerkiksi tiedolliset sisällöt. Tunnelma kykenee – kyynelee – vielä vakuuttamaan meidät.

jälkisanat

aikamatkustus

esipuhe

Tulevaisuudessa koneet anastavat vallan.

this is a sentence

mustan ja valkoisen suudelma

Mustan ja valkoisen ensimmäinen sensuroimaton suudelma
tapahtuu menneisyydessä

22.II.1968

Star Trek

(musiikkia)

(mutinaa)

(musiikkia)

A SMALL ALTERATION OF THE PAST
CAN TURN TIME INTO SPACE

nyt tieteiselokuvista leviää tietoa kuin 2.35:1

kuin CGI

Menneisydessä ei saa muuttaa mitään.

pieninkin yksityiskohta
asettaa tulevaisuuden vaakalaudalle

rewind

kuun tummat läiskät johtuvat hyönteisten joukkovaelluksesta

viljaympyröiden ja maapallon ulkopuolisen geometrian tekijäksi
paljastuu maataidekollektiivi

mutta mistä johtuu Thomas Midgley Juniorin (1889–1944) kekseliäisyys
freonin suhteen

että sama TM vähentää moottorien käynnin epätasaisuutta
lisäämällä polttoaineeseen lyijyä

SMALL TOUCHES
CAN ALTER MORE THAN A MERE DECADE

Entä jos tehokanaloiden herratar, Celia Steele, ei olisi saanut kirjantovirheen vuoksi kymmenkertaista määrää kanoja vuonna 1923, vain vuosi vuoden 1922 jälkeen?

Tai jos olisi mahdollista siirtyä 1930-luvun Berliiniin?

niin kuin tietokone kykenee luomaan ääniä tyhjästä.

Kanttialto

ääni joka pyytää

itseksensä muuttuva ääni

kehityksen tielle

Tulevaisuudessa koneet ottavat vallan menneisydessä.

Nykyhetkessä menneisyyden koneet ottavat vallan tulevaisuudessa.

Menneisydessä nykyhetken koneet ottavat vallan.

Nykyhetkessä aikamatkustaminen on antanut opetuksen.

On toimittava niin että mikään ei muutu.

Pienimmilläänkin teoilla on merkitystä tulevaisuudelle.

Miksi pienillä teoilla on merkitystä vain jos ne tehdään menneessä?

Miksi pienillä teoilla on merkitystä
vain jos ne tehdään

